

Північна Америка

Загальні риси клімату

Кліматичні пояси і типи клімату

- **МЕТА:** поглибити та систематизувати знання про кліматотвірні чинники; формувати знання про особливості клімату Північної Америки, кліматичні пояси і типи клімату; вдосконалювати практичні уміння та навички характеризувати типи клімату материка за кліматичними діаграмами та тематичними картами атласу; розвивати вміння встановлювати причиново-наслідкові зв'язки, порівнювати, робити висновки; виховувати самостійність, уважність.
- **Обладнання:** мультимедійна презентація, підручник, зошит, карти атласу

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Хід уроку:

I. Організація класу

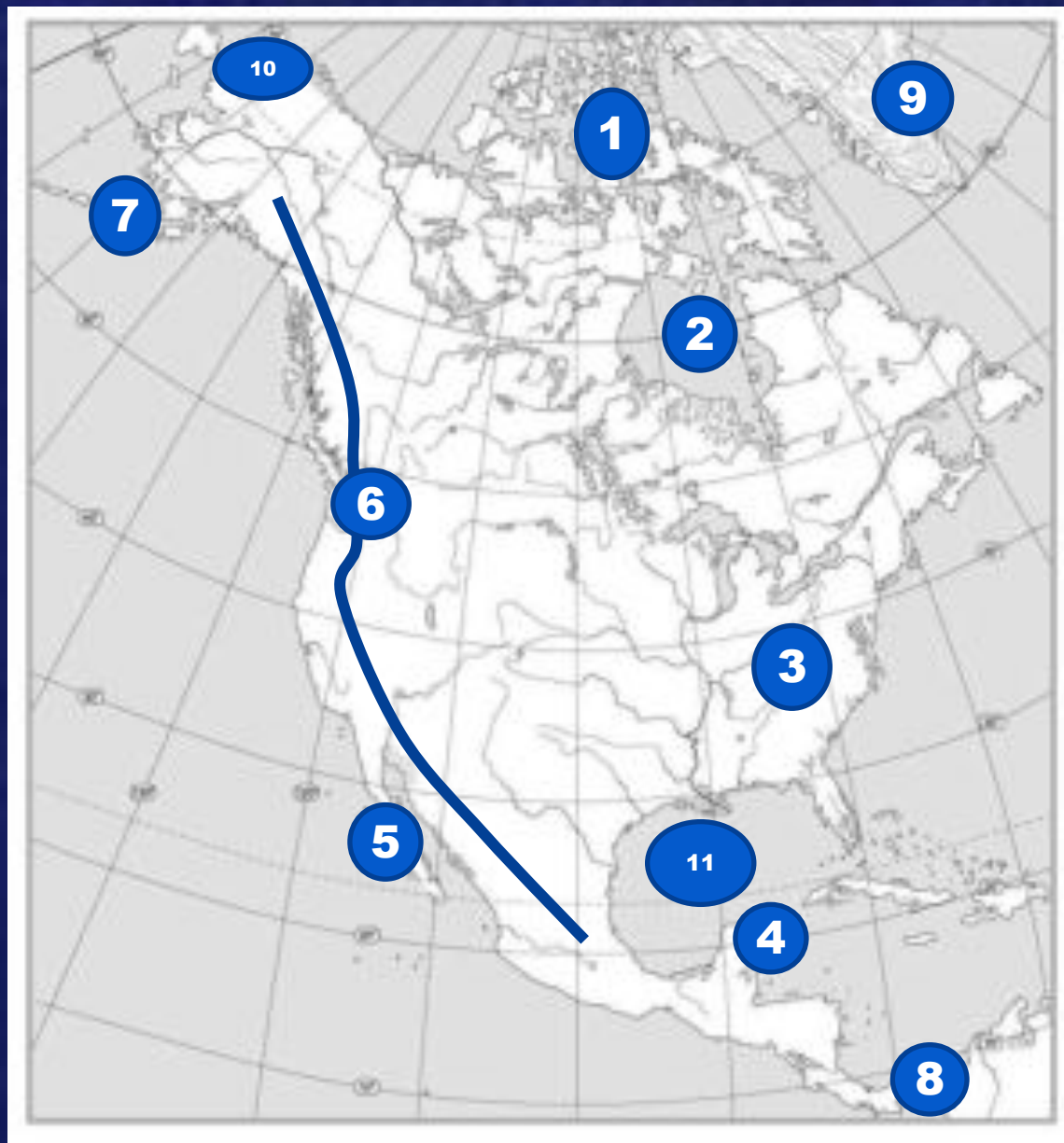
II. Актуалізація опорних знань

III. Мотивація навчальної діяльності

IV. Вивчення нового матеріалу

V. Узагальнення

Домашнє завдання

У жителів Північної Америки є жарт про
кліматичні умови Північної Америки:
«Голова» материка постійно мерзне, а «ногам» —
жарко.

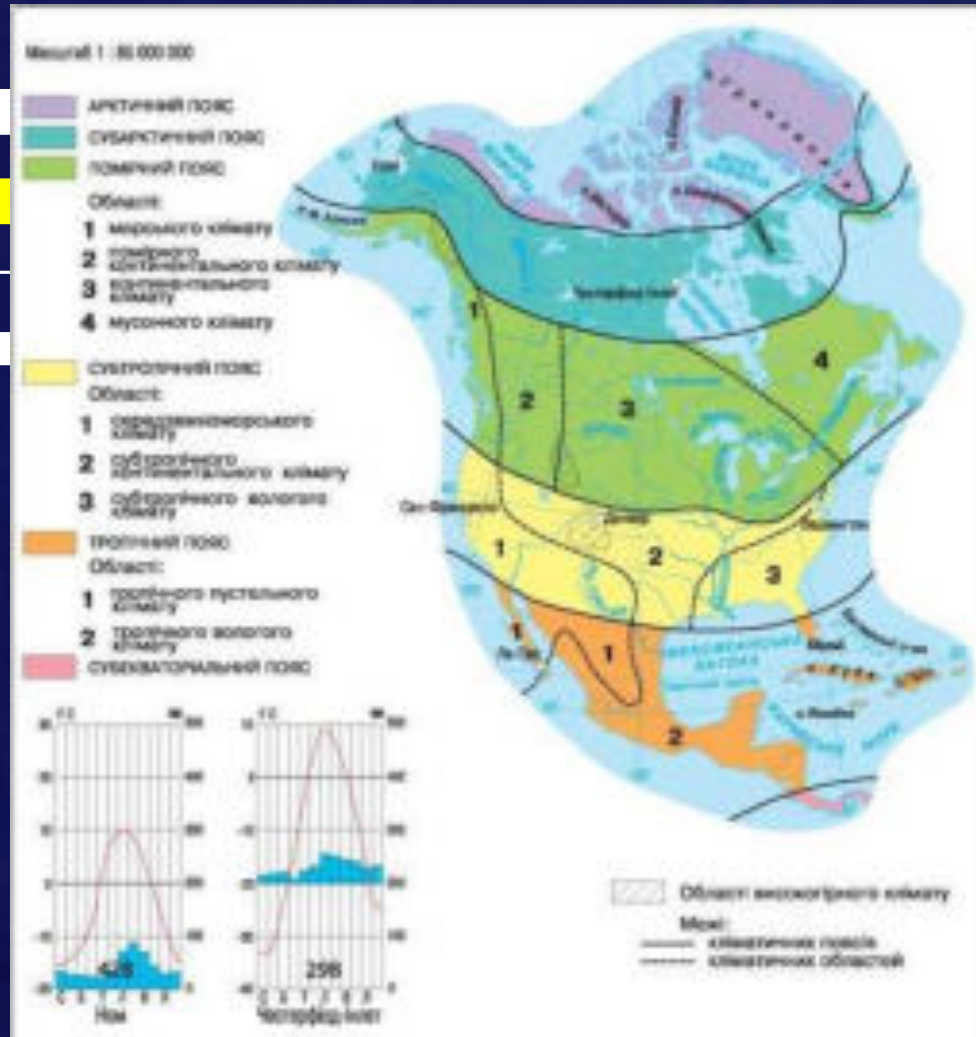
План вивчення материка

- 1. Загальні відомості.**
- 2. Фізико-географічне положення.**
- 3. Історія відкриття, дослідження та вивчення.**
- 4. Тектонічна будова, особливості рельєфу та корисні копалини.**
- 5. Клімат.**
- 6. Внутрішні води.**
- 7. Природні зони.**
- 8. Населення та політична карта.**

ПОМІРКУЙТЕ

- Як впливає велика протяжність материка на формування його кліматичних умов?

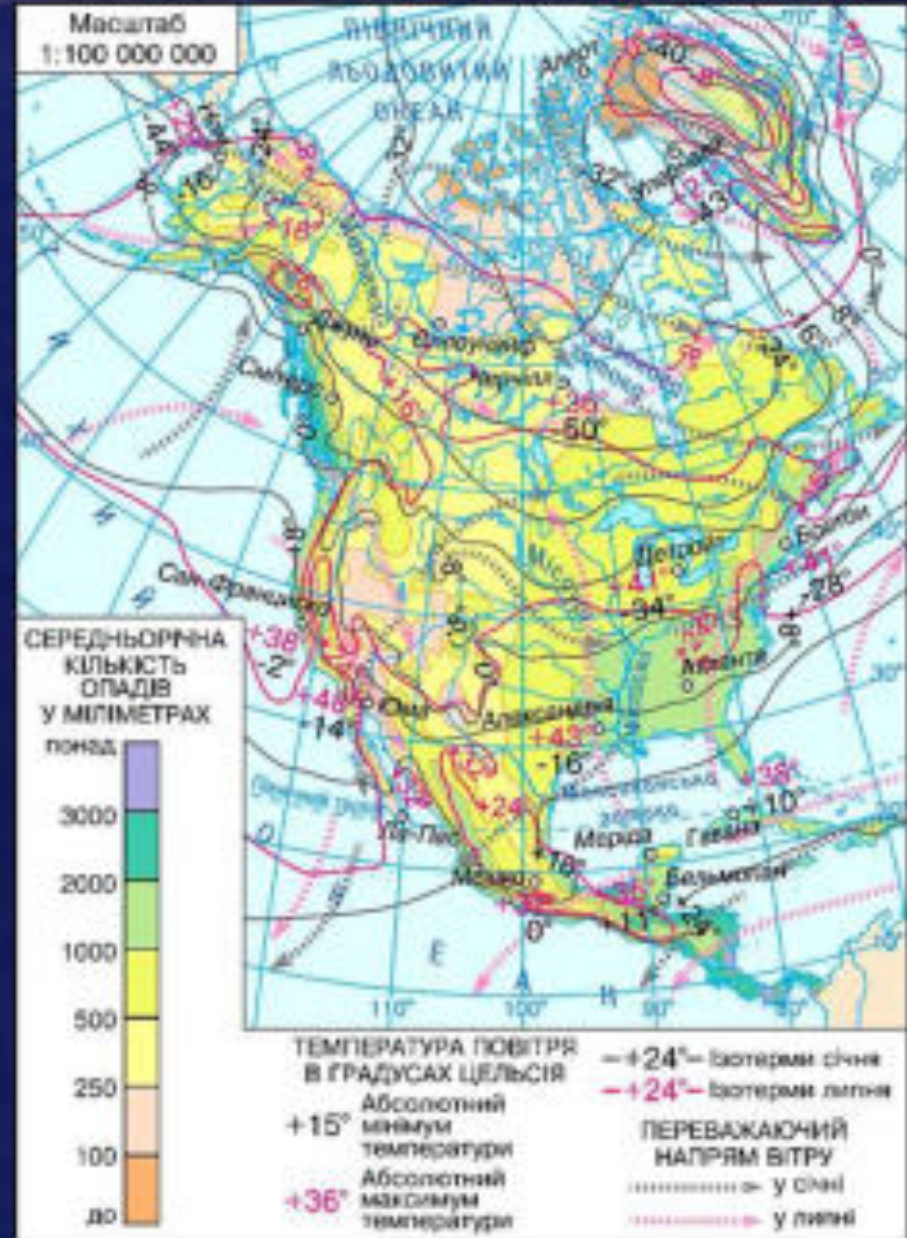
ос
ь Н
кіш
о н

івдень
а
ою чи
вітря

ЗАГАЛЬНІ РИСИ КЛІМАТУ

1. Яка середня температура повітря взимку на півночі материка? Яка на півдні?
2. Простежте, як змінюється температура повітря з півночі на південь улітку
3. Який напрямок мають вітри, що дмуть протягом року на півночі й на півдні материка?
4. Як розподіляються опади на території Північної Америки? Де їх випадає найбільше і чим це зумовлено?
5. Опишіть клімат у районі міста Нью-Йорк

Сонячна радіація

- Значна **протяжність** Північної Америки **ПН** → **ПД** зумовлює істотні відмінності в **кількості сонячної енергії**, що її отримує земна поверхня

На півночі континенту

t улітку $\approx +5^{\circ}\text{C}$

t взимку до -40°C

На півдні континенту

t улітку до $+30^{\circ}\text{C}$

t взимку до $+25^{\circ}\text{C}$

Циркуляція повітряних мас

Західне перенесення

На більшій частині материка панує **західне перенесення** — постійні вітри помірних широт, які несуть насичене вологою повітря з Тихого океану

Північно – східний пасат

Південна частина материка зазнає впливу північно - східного пасату з Атлантичного океану

➤ З півночі протягом року проникають **північно-східні полярні вітри**, які приносять холодне й сухе повітря з Арктики

- На сході материка формуються сезонні вітри — **мусони**
- **улітку** дмуть з Атлантичного океану та приносять **прохолодну й вологу погоду**
  - **узимку** — із центру материка, спричиняючи **холодну й суху погоду**

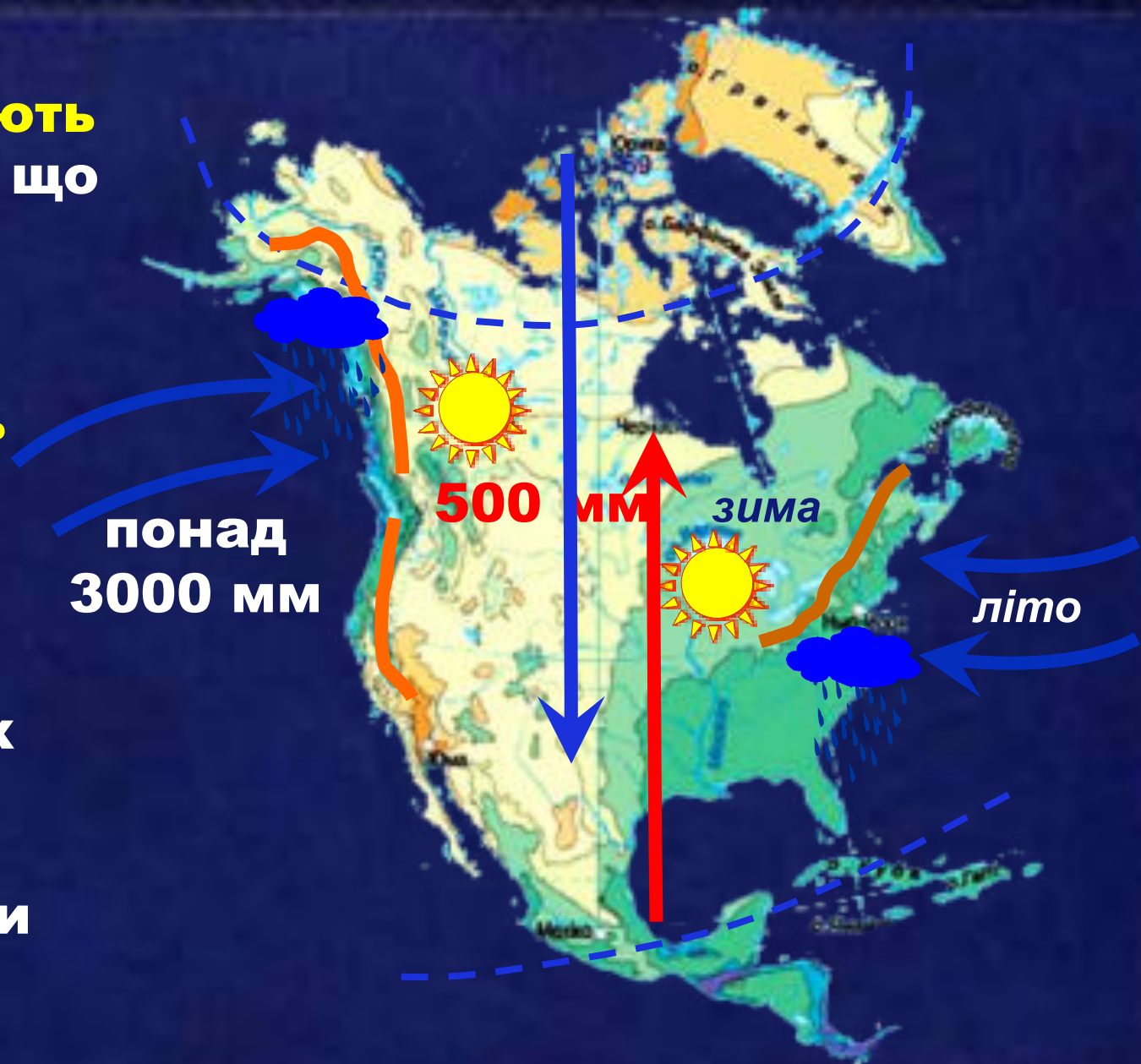
Підстильна поверхня

а) рельєф:

- **Кордильєри** затримують вологі повітряні маси, що надходять **із Тихого океану**

- **Аппалачі** затримують просування **мусонів** у глиб материка

- **рівнини**: на Центральних рівнинах нерідко стикаються **арктичні, помірні й тропічні** повітряні маси

Торнадо — стрімкий вихор великої руйнівної сили, який виникає в грозовій хмарі і потім поширюється згори донизу у вигляді стовпа або хобота, захоплюючи пісок, воду і т. ін.

Коли тварини літають

Швидкість вітру в торнадо може досягати 700 км/год. Цього достатньо, щоб вирвати з коренем дерево. А пташина пір'їнка за такої швидкості спроможна пробити наскрізь дошку завтовшки 5 см. У 1968 р. торнадо підняв у повітря цілу череду бичків, які пронеслися над головами здивованих мешканців, ніби пташина згряя.

б) морські течії

Холодні Каліфорнійська та Лабрадорська течії зумовлюють посушливу погоду

Теплі Аляскинська течія та Гольфстрім сприяють надходженню на материк вологих повітряних мас

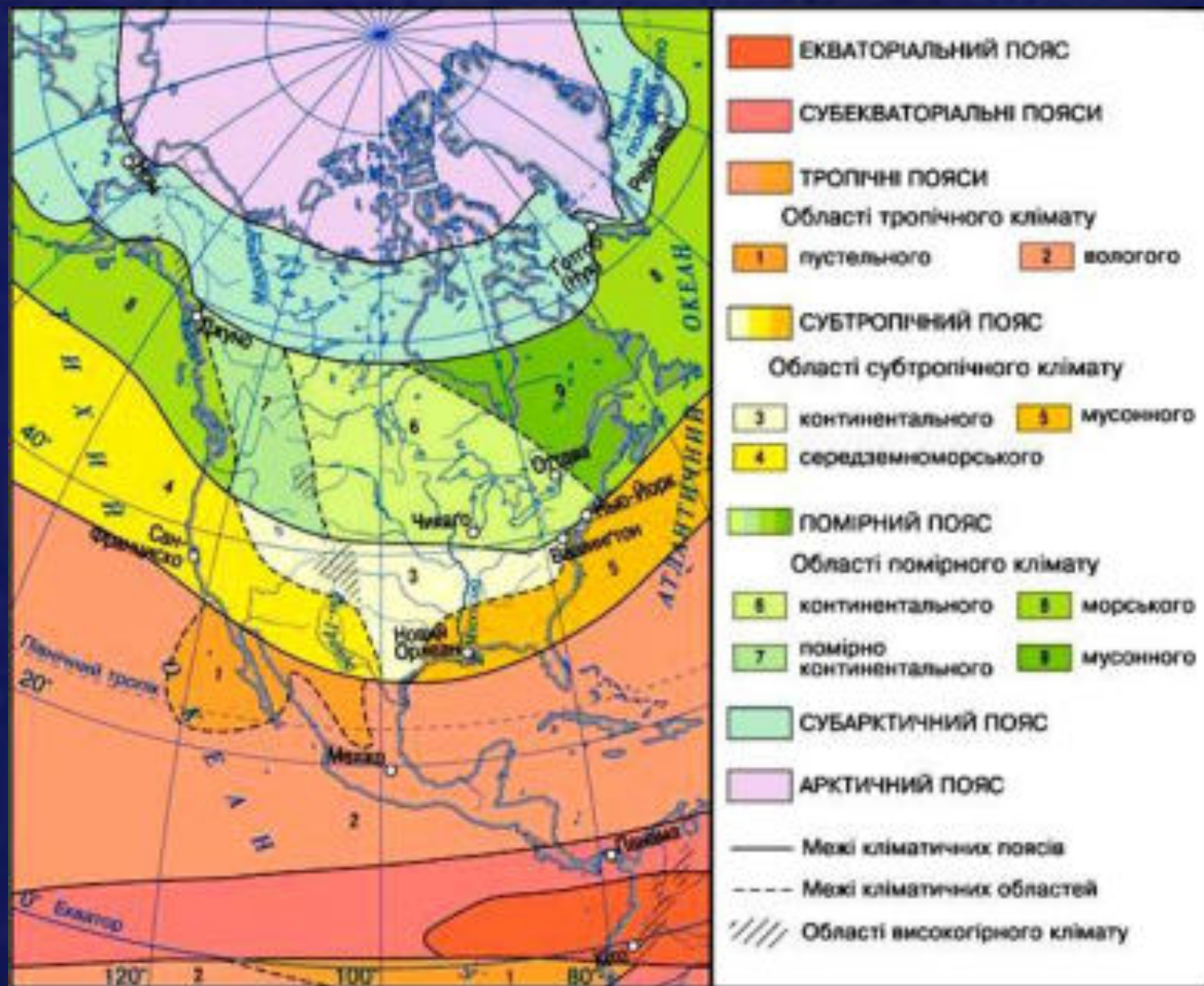

На півдні материка виникають **тропічні циклони (урагани)** — потужні атмосферні вихори, що зароджуються в тропічних широтах над теплими ділянками океану та супроводжується потужними грозами, випадінням зливових опадів і вітрами штормової сили

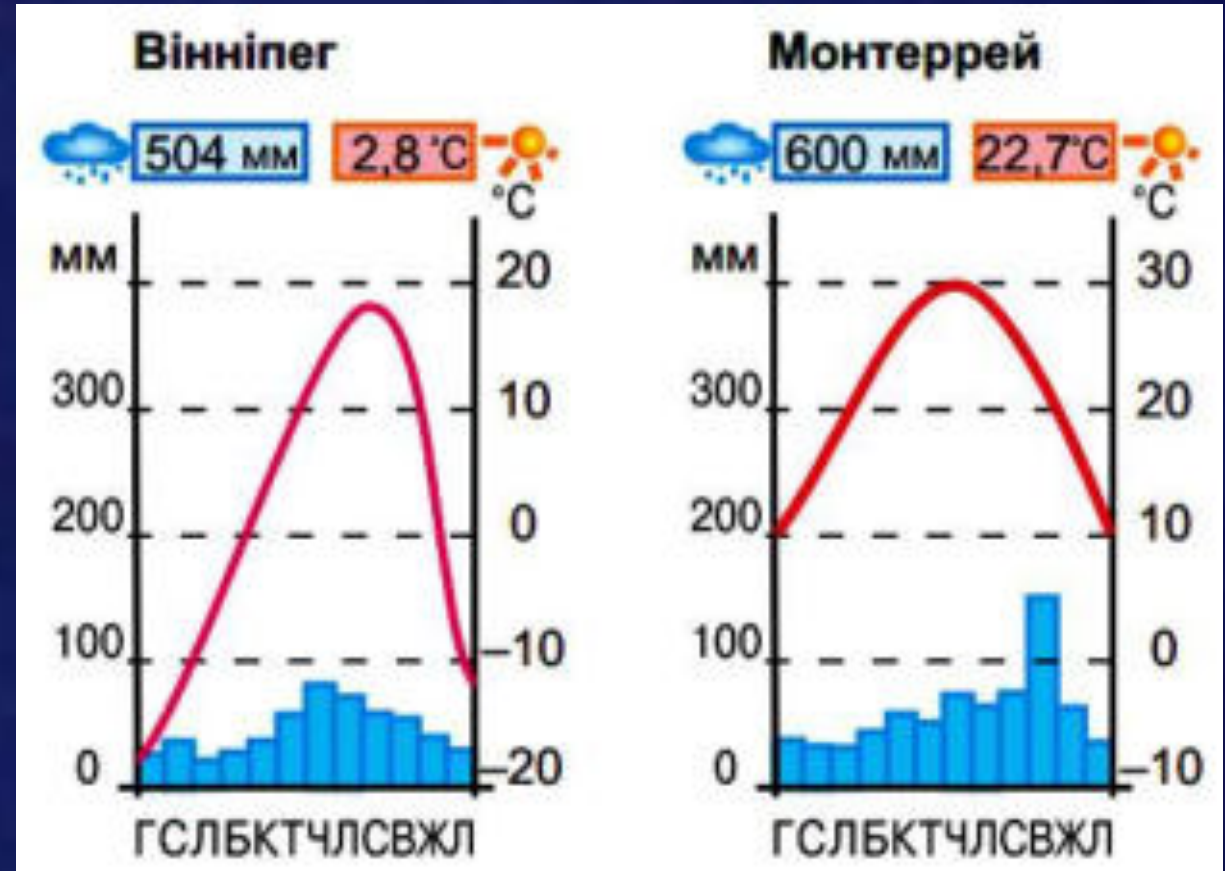
КЛІМАТИЧНІ ПОЯСИ І ТИПИ КЛІМАТУ

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРАКТИКУМ

Розгляньте кліматичні діаграми

- Визначте за ними кліматичні **показники міст:**
  - середньорічну температури повітря
  - найвищу температури повітря
  - і найнижчу температури повітря
  - річну кількість опадів
  - у яку пору року випадає найбільше опадів,
  - в яку найменше опадів
- Який тип клімату ілюструють ці діаграми?

ПІДСУМУЄМО

- **Найбільш суворий холодний клімат сформувався на півночі материка, теплий – у південних районах.**
- **Унаслідок значної протяжності Півн. Америки з півночі на південь на материку сформувалися різноманітні типи клімату: арктичний, субарктичний, помірний, субтропічний, тропічний, субекваторіальний.**

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

опрацювати відповідний параграф підручника,
матеріал конспекту,
Географічний практикум (в зошиті)

Роботу надсилаємо на HUMAN або на ел адресу:
school55lm@gmail.com